

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı **Sayın Sadullah ERGİN** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Dr. M. Sezgin Tanrikulu
İstanbul Milletvekili

5271 Sayılı Ceza Muhakemeleri Kanunu (CMK) nun 102. maddesi “tutuklulukta geçecek süre” başlığını taşımakta olup 2.fıkraya göre “*ağır ceza mahkemesinin görevine giren işlerde tutukluluk süresi en çok iki yıldır. Bu süre, zorunlu hallerde, gerekçesi gösterilerek uzatılabilir. Uzatma süresi toplam üç yılı geçemez.*” Aynı yasanın 252. maddesine göre siyasi suçlar açısından iki katı olarak uygulanan bu süre, 6352 Sayılı Yasa'nın 252. Maddeyi mülga saymasıyla birlikte Terörle Mücadele Kanunu(TMK) 10. Madde gereği yargı organlarınca yine 10 yıl olarak uygulanmaktadır.

Bu haliyle zaten Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı, ayrımcı bir düzenleme olan ve tutuklular arasında adli- siyasi suç ayrımı yaparak siyasi suçlar açısından tutuklulukta geçecek süreyi 10 yıl gibi asla kabul edilemeyecek bir zamana yayan yasa maddesinin değiştirilerek söz konusu sürenin makul sürelerle düşürülmesi gerekirken, yargı organlarınca bu sürenin her bir suç için ayrı ayrı uygulanması yoluna gidildiği öğrenilmiştir.

Basından ve avukatlarından edinilen bilgilere göre; İstanbul 12. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 2009/14 E. Sayılı dava dosyasında sanık olarak yargılanan Özgür Kabadayı, Hikmet Korkusuz ve Hüseyin Akın'ın tutukluluk süreleri 10 yılı aşmış olmasına rağmen, mahkemece “*tutukluluk hallerinin her bir suç için ayrı ayrı değerlendirilmesinde zaruret bulunmaktadır*” denilerek tahliye talepleri reddedilmiştir. Sanık vekillerinin 26.2.2013 tarihli ve 7 No'lu bu ara karara karşı 13. Ağır Ceza Mahkemesi'ne yaptıkları itiraz da gerekçesiz biçimde reddedilmiştir.

Böylelikle zaten çağdaş ceza yargılama anlayışında asla olmayacak biçimde 10 yıl gibi uzun bir süre öngörülmüşken, ek olarak yasanın lafzına ve ruhuna aykırı biçimde hak ve özgürlükler aleyhine yapılan bu zorlama yorumla, tutukluluk süresi onlarca yıla uzatılabilecek daha doğrusu sanıkların yargılama süresince tahliyeleri hiçbir biçimde söz konusu olamayacaktır. Üstelik sanık olarak yargılanan bu üç kişi tek bir tutuklama müzekkeresiyle tutuklanmışlardır ve tek bir suçtan ötürü (TCK'nın 14671. maddesine muhalefet) yargılanmaktadırlar. Buna rağmen mahkemece sanıkların TCK'nın 146/1. maddesi kapsamında görülen eylemlerinin her biri açısından ayrı ayrı tutukluluk süresi öngörülmesi anlaşılmalıdır, telafisi imkansız bir mağduriyete sebebiyet vermektedir.

Bu gerekçe ile;

1. Söz konusu uygulama hangi hukuki gerekçeye dayanmaktadır?

2. Hangi yasa, Anayasa, uluslar arası sözleşme hükümlerinde ve AİHM kararında tek bir suç nedeniyle yargılanan sanıkların suçu oluşturduğu iddia olunan eylemleri ayrı ayrı değerlendirilerek tutukluluk süresi her bir suç için ayrı ayrı uzatılmaktadır? Yasanın bu şekilde keyfi biçimde uygulanması karşısında, Bakanlığınız, AİHS hükümleri ve AİHM içtihatlarının dikkate alınması konusunda daha önce ifade edildiği gibi savcı ve yargılara yönelik bir uyarı ve denetim mekanizması düşünmekte midir?
3. Bu uygulama ceza yargılama hukukunun temel ilkelerinden olan “masumiyet karinesi” ne aykırı değil midir?
4. Yine bu uygulama tutuklamanın bir tedbir olduğu, ceza yargılamasında tutuksuz yargılamanın esas olacağı, tutuklama işlemine ancak belirli koşulların varlığı halinde başvurulabileceği ve AİHM içtihatlarında da belirtildiği üzere, başlangıçta tutuklama için tüm koşullar gerçekleşmiş ve kuvvetli suç şüphesinin varlığı söz konusu olsa bile yargılama ve tutukluluk süresi uzadıkça artık bu gerekçenin de geçerliliğini yitireceği kuralına aykırı değil midir?
5. Bakanlığınız tarafından CMK 102. madde ve TMY 10. madde gereği bazı suçlar açısından 10 yıl olarak uygulanan ve AİHS hükümleri ile AİHM içtihatlarına aykırı olan bu uzun “tutukluluk süresi” konusunda bir yasa değişikliği öngörülmekte midir?